

Χειριστής : Πρωτοπαπάς Μάριος
Τηλέφωνα :
Φαξ :

Αθήνα, 15 Απριλίου 2009
Αριθμ. Πρωτ. 1485/1/26-1-2009

Προς την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Αντιπρόεδρο Α' κ. Θεόδωρο Πανάγο
Πειραιώς 132
11854 Αθήνα

Κοιν. Πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Η τιμολόγηση του φυσικού αερίου για οικιακή χρήση από τις Εταιρίες Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας

Αξιότιμε κύριε Αντιπρόεδρε

Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκαν προσφάτως αναφορές¹ από κατοίκους της Θεσσαλονίκης και του Βόλου οι οποίοι διαμαρτύρονται για την τιμολόγηση του φυσικού αερίου για οικιακή χρήση από τις Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας και ειδικότερα για το γεγονός ότι η τιμή του φυσικού αερίου στις πόλεις τους κατά την περίοδο Νοέμβριο 2008 – Φεβρουάριο 2009 ήταν ακριβότερη από την αντίστοιχη του πετρελαίου, παρά το γεγονός ότι το φυσικό αέριο διαφημιζόταν από όλα τα μέσα ενημέρωσης ως φθηνότερο. Οι ενδιαφερόμενοι πολίτες θεωρούν ότι τόσο οι ίδιοι όσο και το εν γένει καταναλωτικό κοινό των περιοχών τους υπήρξαν θύματα παραπληροφόρησης και ζήτησαν από την Αρχή να ελέγξει τη βασιμότητα της καταγγελίας τους.

Κατόπιν των ανωτέρω και στο πλαίσιο της κατά τα άρθρα 3 και 4 του Ν.3094/2003 (ΦΕΚ 10 Α') αρμοδιότητάς του, ο Συνήγορος του Πολίτη επιλήφθηκε της υπόθεσης. Από την έρευνα δε που πραγματοποίησε κατέληξε στις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που παρατίθενται στη συνέχεια.

1. Η διείσδυση του φυσικού αερίου στα ελληνικά νοικοκυριά και η διαφημιστική καμπάνια της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου (Δ.Ε.Π.Α.) και των Ε.Π.Α..

Η προώθηση του φυσικού αερίου στα ελληνικά νοικοκυριά ως εναλλακτική του ηλεκτρικού ρεύματος και του πετρελαίου μορφή ενέργειας βασίστηκε εξ αρχής κατά κύριο λόγο στη διαφημιστική εκστρατεία της Δ.Ε.Π.Α.. Η Επιχείρηση με το σύνθημα «*Πώς το φυσικό αέριο αλλάζει τη ζωή μας*» διαφημίζει απερίφραστα από την πρώτη σελίδα του ιστότοπού της ότι «... **το φυσικό αέριο είναι 20% οικονομικότερο σε σχέση με το πετρέλαιο και 60% σε σχέση με το ηλεκτρικό ρεύμα**». Τη δήλωση αυτή επαναλαμβάνει και σε εσωτερική ιστοσελίδα καθώς και στο ενημερωτικό / διαφημιστικό έντυπο που έχει εκδώσει για το φυσικό αέριο που τιτλοφορείται «*ΖΗΣΤΕ, ΚΙΝΗΘΕΙΤΕ, ΕΡΓΑΣΤΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ*», όπου στην δεύτερη σελίδα το φυσικό αέριο περιγράφεται ως «*Περίπου 20% φθηνότερο συγκριτικά με το πετρέλαιο και 60% συγκριτικά με το ηλεκτρικό ρεύμα..*», στη δε τρίτη σελίδα επισημαίνεται με παράπλευρους πηχουαίους σχεδόν τίλους ότι είναι «*20% οικονομικότερο συγκριτικά με το πετρέλαιο – 60% συγκριτικά με το ηλεκτρικό ρεύμα*».

¹ Α.Π. 1485/26-1-2009, 3556/20-2-2009, 4209/3-3-2009, 4332/4-3-2009, 5199/17-3-2009 και 6696/7-4-2009.

Εκ των τριών θυγατρικών της μόνο η Ε.Π.Α. Αττικής έχει ανταποκριθεί στην τιμολογιακή δέσμευση της Δ.Ε.Π.Α., τιμολογώντας σε μηνιαία βάση πραγματικά το φυσικό αέριο 20% φθηνότερα από την αντίστοιχη τιμή του πετρελαίου². Η σχετική προβολή αλλά και διαφημιστική εκστρατεία (μέσω του διαδικτύου και των ΜΜΕ) της Ε.Π.Α. Αττικής έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ανταγωνιστικότητα της τιμής του συγκεκριμένου ενεργειακού προϊόντος απέναντι στα άλλα καύσιμα.

Η αντίστοιχη διαφημιστική εκστρατεία των Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Οι εν λόγω εταιρείες όχι μόνο δεν διαφήμιζαν δια του έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου ή άλλων ΜΜΕ τον τρόπο τιμολόγησης των προϊόντων που παρέχουν αλλά αντιθέτως διατηρούσαν το καταναλωτικό κοινό σε σκότος ή σύγχυση. Στην ουσία επωφελούνταν από τη θετική διαφήμιση της Ε.Π.Α. Αττικής.

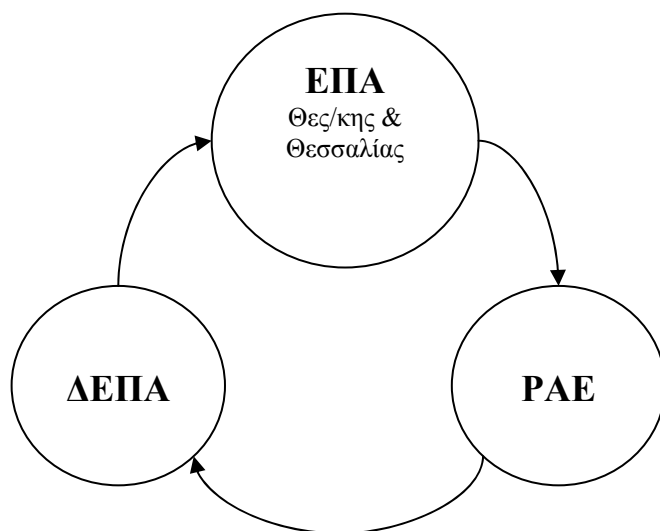
Συγκεκριμένα, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη, οι δικτυακοί τόποι των εν λόγω εταιρειών (της Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης μέχρι τις 27-2-2009 οπότε και ανανεώθηκε ριζικά) δεν ανέφεραν συγκεκριμένα και με σαφήνεια τον τρόπο τιμολόγησης των προϊόντων φυσικού αερίου που προσέφεραν (το ίδιο ισχύει και για τον δικτυακό τόπο της Ε.Π.Α. Θεσσαλίας ο οποίος συνεχίζει να διατηρεί την αρχική του μορφή -οι εν λόγω δικτυακοί τόποι ήταν παρόμοιοι). Ανέφεραν μόνο ότι το φυσικό αέριο είναι οικονομικότερο σε σχέση με άλλες μορφές ενέργειας, ότι η **P.A.E. έχει εγκρίνει τη μεθοδολογία τιμολόγησης** και τέλος παρέθεταν πίνακες με τα κόστη (σε απόλυτες αριθμητικές τιμές) πώλησης του προϊόντος (ευρώ ανά κιλοβατώρα, €/Kwh). Σε κανένα σημείο δεν γινόταν επεξήγηση της εν λόγω μεθοδολογίας ούτε μνεία του κόστους του φυσικού αερίου σε σύγκριση με το πετρέλαιο ή το ηλεκτρικό ρεύμα σε απόλυτες τιμές, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει τους απαιτούμενους υπολογισμούς και συγκρίσεις προκειμένου να αποφασίσει αν η σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου είναι οικονομικά επωφελής γι' αυτόν.

Σε αντίθεση με τις συγκεκριμένες εταιρείες, η Ε.Π.Α. Αττικής παρέχει –μέσω εξειδικευμένου εργαλείου / προγράμματος του δικτυακού της τόπου- τη δυνατότητα σε οποιονδήποτε πολίτη το επιθυμεί να υπολογίσει με ακρίβεια το κέρδος (συνολική ετήσια εξοικονόμηση) που μπορεί να έχει από τη χρήση φυσικού αερίου, συγκρίνοντας την ποσότητα του πετρελαίου θέρμανσης που καταναλώθηκε σε ετήσια βάση προς την αντίστοιχη ποσότητα φυσικού αερίου. Το εν λόγω κέρδος κυμαίνεται ποσοστιαία γύρω στο 20%, επιβεβαιώνοντας τη σχετική διαφήμιση της Ε.Π.Α. Αττικής και της Δ.Ε.Π.Α..

Προκειμένου να διαπιστώσει ο Συνήγορος του Πολίτη εάν εν τέλει ενημερώνεται με κάποιο τρόπο ο καταναλωτής για τη μεθοδολογία τιμολόγησης, έστω και εκ των υστέρων, κρίθηκε σκόπιμη η εξέταση των συμβολαίων σύνδεσης και παροχής αερίου της Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης και του σχετικού συνοδευτικού υλικού, ιδιαίτερα δε του έντυπου των Γενικών Όρων Συναλλαγών (Γ.Ο.Σ.). Το συμβόλαιο σύνδεσης, δια του οποίου ο πελάτης δεσμεύεται ότι τελεί εν γνώσει των τιμολογιακών και φορολογικών όρων που εφαρμόζονται από την Ε.Π.Α. και βασίζονται στον τύπο χρήσης και στην κατηγορία κατανάλωσης φυσικού αερίου, δεν παρέχει καμία συγκεκριμένη πληροφορία, παραπέμπει δε στους σχετικούς πίνακες που διατίθενται στο κοινό στα γραφεία εξυπηρέτησης πελατών της εταιρείας. Οι πίνακες δε αυτοί είναι οι αντίστοιχοι αυτών που έχουν αναρτηθεί στο δίκτυο και περιέχουν απλώς κατηγορίες κατανάλωσης και απόλυτες τιμές προϊόντος ανά κατηγορία. Ούτε στο έντυπο των Γ.Ο.Σ. περιέχεται κάποια ουσιαστική πληροφόρηση πλην της στην ενότητα 4.4 (Τιμολόγηση της Κατανάλωσης) μνείας ότι «*Το αέριο τιμολογείται από την Εταιρεία κατ' εφαρμογή των εγκεκριμένων από τη ΡΑΕ Τιμολογίων Παροχής και με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις*».

² Η τιμολογιακή πολιτική της Ε.Π.Α. Αττικής βασίζεται στα ανταγωνιστικά καύσιμα, εξασφαλίζοντας μηνιαίως 20% οικονομία συγκριτικά με το πετρέλαιο θέρμανσης. Συγκεκριμένα, η τιμή του φυσικού αερίου διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη τον μέσο όρο τιμών του πετρελαίου θέρμανσης του προηγούμενου μήνα σύμφωνα με τις τιμές που δημοσιεύει το Υπουργείο Ανάπτυξης στην ιστοσελίδα του, βάσει τιμοληψίας που πραγματοποιεί σε πρατήρια καυσίμων στην Αττική. Στη συνέχεια, αφαιρείται ποσοστό 20% προκειμένου να διαμορφωθεί η τελική τιμή φυσικού αερίου του μήνα στην Αττική. Ο τρόπος υπολογισμού της τιμής του φυσικού αερίου στην Αττική εξασφαλίζει σταθερή μηνιαία εξοικονόμηση 20% έναντι του πετρελαίου θέρμανσης, ανεξάρτητα από το αν οι διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου θέρμανσης είναι πτωτικές ή ανοδικές. Η λήψη των τιμών του πετρελαίου θέρμανσης από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης εξασφαλίζει απόλυτη διαφάνεια στον τρόπο υπολογισμού της τιμής του φυσικού αερίου και, κατ' επέκταση, του τελικού ποσοστού εξοικονόμησης 20% που προκύπτει από την σύγκριση τιμών των δύο καυσίμων. Πηγή: Δελτίο Τύπου της Ε.Π.Α. Αττικής, της 10-11-2008.

Μεταβαίνοντας στον δικτυακό τόπο της Ρ.Α.Ε. και ειδικότερα στην ιστοσελίδα με τα Τιμολόγια Ενεργειακών Προϊόντων (Πετρελαιοειδή, Φυσικό αέριο, Ηλεκτρισμός), διαπιστώνεται ότι παρά το γεγονός ότι για τα άλλα δυο ενεργειακά αγαθά (πετρελαιοειδή, ηλεκτρισμό) παρέχονται μέσω συνδέσμου (link) πρόσφατα επίσημα τιμολόγια³, για το φυσικό αέριο δεν παρέχεται κανένα στοιχείο. Ο δε τυχόν ενδιαφερόμενος για περισσότερες πληροφορίες, όσον αφορά τις τιμές του φυσικού αερίου στην Ελλάδα παραπέμπεται στην ιστοσελίδα της Δ.Ε.Π.Α. η οποία όπως προαναφέρθηκε (βλ παραπάνω), προωθεί και διαφημίζει το φυσικό αέριο ως εν γένει 20% φθηνότερο του πετρελαίου. Σχηματικά, στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται ο φαύλος κύκλος της πληροφόρησης, η οποία τελικώς οδήγησε πολλούς καταναλωτές σε εσφαλμένες εντυπώσεις:

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι: α) υπάρχει προφανές έλλειμμα πληροφόρησης σχετικά με τη μεθοδολογία τιμολόγησης του φυσικού αερίου και ιδιαίτερα την αναλογία του κόστους του σε σχέση με τις άλλες ανταγωνιστικές μορφές ενέργειας με έμφαση στο πετρέλαιο, σε σημείο μάλιστα που φθάνει στην από πλευράς εμπλεκόμενων Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, παραπλάνηση / παραπληροφόρηση των καταναλωτών, και β) υπάρχει παράβαση των διατάξεων του νομοθετικού πλαισίου περί εμπορίας φυσικού αερίου, όπως αυτή αναλύεται παρακάτω.

2. Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και ο ρόλος της Ρ.Α.Ε.

Σε συνέχεια παραπόνων καταναλωτών φυσικού αερίου από τις περιοχές αρμοδιότητας των εμπλεκόμενων Ε.Π.Α., η Ρ.Α.Ε. με ανακοίνωσή της⁴ απεκδύθηκε ευθυνών, επισημαίνοντας ότι οι Ε.Π.Α. είναι αυτές που καθορίζουν τα τιμολόγια παροχής φυσικού αερίου, σύμφωνα με τους όρους των Αδειών Διανομής που τους έχουν χορηγηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, οι Ε.Π.Α. επιλέγουν ελεύθερα τη μεθοδολογία καθορισμού των τιμολογίων παροχής φυσικού αερίου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά είναι διαφανή και ανακοινώσιμα. Το οικείο θεσμικό πλαίσιο δεν τις υποχρεώνει να έχουν παρόμοιες μεταξύ τους τιμές ούτε να ακολουθούν κοινή τιμολογιακή πολιτική. Η Ρ.Α.Ε. έχει αρμοδιότητα για την εποπτεία και εκ των υστέρων έλεγχο των τιμολογίων και όχι αρμοδιότητα για τον εκ των προτέρων καθορισμό ή έγκρισή τους. Στο τέλος της ανακοίνωσης η Ρ.Α.Ε. επισημαίνει ότι θεωρεί ότι **οι Ε.Π.Α. οφείλουν να ενημερώνουν έγκαιρα και ολοκληρωμένα τους καταναλωτές σε σχέση με τη μεθοδολογία και τον τρόπο τιμολόγησης του αερίου**⁵, για τους ακριβείς όρους κάτω από τους

³ Ενδεικτικά, αξίζει να επισημανθεί ότι για τα πετρελαιοειδή παρέχονται μέσες τιμές πώλησης ανά κατηγορία (αμόλυβδη, super αμόλυβδη, super, diesel, diesel θέρμανσης) για 70 πόλεις της χώρας, σε συνεργασία με το Υπ. Ανάπτυξης. Για το δε ηλεκτρικό ρεύμα, παρέχονται σε συνεργασία με τη ΔΕΗ οι τιμές πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας υπό χαμηλή, μέση και υψηλή τάση.

⁴ Ανακοίνωση της Ρ.Α.Ε. αναφορικά με το θέμα τιμών φυσικού αερίου στις περιοχές Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, της 26-2-2009.

οποίους ισχύουν τα οφέλη του φυσικού αερίου έναντι των ανταγωνιστικών καυσίμων καθώς και για κάθε περίπτωση κατά την οποία στην παγκόσμια αγορά καυσίμων επικρατούν συνθήκες που μπορεί να επηρεάσουν παροδικά τη σχετική ανταγωνιστικότητα του φυσικού αερίου σε σχέση με άλλα καύσιμα.

Η εν λόγω ανακοίνωση φαίνεται να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Ρ.Α.Ε. δεν έχει κατ' ουσία καμία ουσιαστική αρμοδιότητα σε θέματα τιμολόγησης, άρα κατ' επέκταση καμία ευθύνη. Η πραγματικότητα είναι όμως διαφορετική. Η Ρ.Α.Ε. φαίνεται να μη λαμβάνει υπόψη αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της που απορρέουν από το οικείο νομοθετικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, ο Ν.2364/95 (Σύσταση του Σώματος Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμού. Εισαγωγή, μεταφορά, εμπορία και διανομή φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις) προβλέπει στο άρθρο 4 (περί Εταιρειών Διανομής Αερίου) παρ. 5 ότι:

«Η άδεια διανομής φυσικού αερίου περιλαμβάνει όρους, την τήρηση των οποίων ελέγχει το Σώμα, οι οποίοι μεταξύ άλλων αφορούν: α) Την εξυπηρέτηση κυρίως του δημοσίου συμφέροντος και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας, β) Την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών στους καταναλωτές, γ) Τον καθορισμό ανακοινώσιμων και διαφανών τιμολογίων, σε συνάρτηση ιδίως με τις τιμές ανταγωνιστικών μορφών ενέργειας και των στοιχείων κόστους...».

Δεδομένου ότι το εν λόγω Σώμα Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμού ουδέποτε λειτούργησε στην πράξη, καθώς δεν εκδόθηκαν τα απαιτούμενα προεδρικά διατάγματα, τις συγκεκριμένες με την τιμολόγηση του φυσικού αερίου αρμοδιότητες τις ασκεί όπως προκύπτει εκ του νόμου η Ρ.Α.Ε. (πέραν της ευρύτερης αρμοδιότητάς της εποπτείας και ελέγχου της αγοράς ενέργειας⁶). Συγκεκριμένα, ο Ν. Ν.2773/1999 (Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις) προβλέπει στο άρθρο 5 (περί Αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Ε.) παρ 2β ότι:

«Όπου κατά την ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται γνώμη ή πρόταση του Σώματος Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμού, αυτή διατυπώνεται από την ΡΑΕ. Οι αρμοδιότητες του Σώματος Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμού που προβλέπονται στην παρ.5 του άρθρου 4 του Ν. 2364/1995 ασκούνται από την ΡΑΕ».

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι η Ρ.Α.Ε. **οφείλει** να μεριμνά και να λαμβάνει μέτρα, έτσι ώστε τα τιμολόγια των Ε.Π.Α. να είναι διαφανή, ανακοινώσιμα και να παρέχουν επαρκή στοιχεία στους

⁵ Αντίστοιχες επισημάνσεις έχουν γίνει και στην Έκθεση Πεπραγμένων της Ρ.Α.Ε. για την περίοδο Απριλίου 2004-Δεκεμβρίου 2006, σελ. 134-135, γεγονός που αποδεικνύει ότι το συγκεκριμένο πρόβλημα τελεί εν γνώσει της από ετών. Συγκεκριμένα:

«Κατά την περίοδο 2004-2006..... η Ρ.Α.Ε. έγινε αποδέκτης σημαντικού αριθμού ερωτημάτων / παραπόνων / καταγγελιών καταναλωτών σε σχέση με την τιμολογιακή πολιτική των Ε.Π.Α., όπως αναλύεται στην επόμενη σχετική ενότητα.»

Ταυτόχρονα, λόγω του μεγάλου αριθμού καταναλωτών, είναι πλέον απαραίτητη η διαφάνεια, τυποποίηση και ευρεία δημοσιοποίηση της πρακτικής που ακολουθεί κάθε εταιρία κατά την παροχή των υπηρεσιών της και η αποτύπωσή της σε σχετικούς κώδικες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Άδεια αλλά και στο συνεχώς εξελισσόμενο δίκαιο προστασία του καταναλωτή.

Αναφορικά με την τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, άποψη της Ρ.Α.Ε. παραμένει ότι η τιμολογιακή πολιτική των Ε.Π.Α. θα πρέπει να είναι διαφανής, ανταγωνιστική προς τα υποκαθιστάμενα καύσιμα και προβλέψιμη για τους καταναλωτές. Η μακροχρόνια σταθερότητα της τιμολογιακής πολιτικής συνάδει τόσο με τον μακροχρόνιο χαρακτήρα των επενδύσεων στη διανομή φυσικού αερίου όσο και με το γεγονός ότι οι καταναλωτές φυσικού αερίου αποτελούν «δεσμευμένους πελάτες» (captive customers) μίας μονοπωλιακής επιχείρησης. Ο διανομέας φυσικού αερίου (Ε.Π.Α.) δέχεται μεν ανταγωνισμό από τα υπόλοιπα καύσιμα, αλλά μόνο σε νέους καταναλωτές οι οποίοι βρίσκονται στο στάδιο επιλογής καυσίμου και όχι σε υφιστάμενους, οι οποίοι λόγω του κόστους εξόδου από την αγορά φυσικού αερίου (εκ νέου μετατροπή του συστήματος καύσης) ουσιαστικά αποτελούν εξασφαλισμένους πελάτες των ΕΠΑ για αρκετά χρόνια. **Συνεπώς, είναι εύλογο να επιδιώκεται η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα της τιμολογιακής πολιτικής από πλευράς των Ε.Π.Α.».**

⁶ Ν.2773/1999, άρθρο 5 παρ.1:

«Η Ρ.Α.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες: α. Παρακολουθεί και ελέγχει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας σε όλους τους τομείς της και εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών».

καταναλωτές για το κόστος του φυσικού αερίου σε συνάρτηση με τις τιμές των ανταγωνιστικών μορφών ενέργειας. Η Ρ.Α.Ε. στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας θα μπορούσε να έχει εισηγηθεί σχετική ρύθμιση, ώστε η εν λόγω υποχρέωση πληροφόρησης από πλευράς Ε.Π.Α. να έχει περιληφθεί ως όρος στις εξ αρχής χορηγηθείσες άδειες διανομής φυσικού αερίου. Σε κάθε περίπτωση, μετά τις διαπιστώσεις της Έκθεσης Πεπραγμένων του 2004-2006 (βλ. πιο πάνω υποσημείωση 5) η Ρ.Α.Ε. όφειλε –στο πλαίσιο της ευρύτερης αρμοδιότητάς της ελέγχου της αγοράς ενέργειας- να έχει εισηγηθεί στον αρμόδιο Υπουργό τη σχετική τροποποίηση των αδειών διανομής.

Είναι χρήσιμο επίσης να επισημανθεί ότι η Ρ.Α.Ε. δύναται, βάσει του άρθρου 5 παρ 1δ να:

*«δ. **Επιβάλλει στους παραβάτες των διατάξεων του νόμου αυτού και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους, τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 33 του νόμου αυτού***⁷.»

Επίσης, βάσει του άρθρου 5.2.1 και 5.2.2. της Άδειας διανομής φυσικού αερίου στην Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης Α.Ε.⁸, η Ρ.Α.Ε. δύναται:

*«...να προκαλέσει τη διενέργεια έρευνας προκειμένου να διαπιστώσει εάν ο Αδειούχος παραβίασε τις διατάξεις της παρούσας ή τους ισχύοντες νόμους ή/και κανονισμούς» και «...**να επιβάλλει διαδικασίες αποτροπής όμοιων παραβάσεων στο μέλλον**...».*

3. Προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Σε συνέχεια των ανωτέρω διαπιστώσεων και συμπερασμάτων ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο:

- Να ασκήσει η Ρ.Α.Ε. τα κατά νόμο ελεγκτικά καθήκοντά της προς πάσα κατεύθυνση (και εφόσον στοιχειοθετηθούν ευθύνες να εφαρμόσει τις διατάξεις περί επιβολής προστίμου [άρθρο 33 Ν.2772/1999] κατόπιν ακρόασης του άρθρου 23 του ΠΔ 139/2001).
- Να υποχρεωθούν οι Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης & Θεσσαλίας να ενημερώσουν άμεσα τους καταναλωτές τους και να επικαιροποιήσουν όλο το έντυπο και ηλεκτρονικό ενημερωτικό υλικό

⁷ Άρθρο 33, Διοικητικές κυρώσεις

1. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται σε όσους παραβιάζουν τις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των αποφάσεων της Ρ.Α.Ε. που εκδίδονται επί καταγγελιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 5 ή τους όρους των αδειών που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, **οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:**

α. Πρόστιμο από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, αν δεν υπάρξει συμμόρφωση σε σύσταση ή προειδοποίηση και κλήση προς συμμόρφωση εντός τακτής προθεσμίας, η οποία είναι δυνατόν να δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε..

β. Πρόστιμο από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, σε κάθε άλλη περίπτωση.

Η επιβολή των προστίμων αυτών δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Οι αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. που εκδίδονται στις ανωτέρω περιπτώσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της και στον τύπο.

Τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις περιπτώσεις α' και β' εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση της Ρ.Α.Ε., μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα κατώτερα και τα ανώτερα όρια των προστίμων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Σε περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παραβίασης του νομοθετικού πλαισίου και των όρων, σύμφωνα με τους οποίους χορηγούνται οι προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν άδειες, ο Υπουργός Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να ανακαλεί τις άδειες αυτές. Η ανάκληση μπορεί να επιβάλλεται παράλληλα με την επιβολή προστίμου

⁸ Απόφαση Υπ. Ανάπτυξης Αριθ.Δ1/Γ/Φ7/11819 «Χορήγηση άδειας φυσικού αερίου στην "Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία"», ΦΕΚ Β' 1086/31-8-2000.

τους σχετικά με τον τρόπο τιμολόγησης του φυσικού αερίου, με έμφαση στον συσχετισμό κόστους σε σύγκριση με τις ανταγωνιστικές μορφές ενέργειας.

- Να υποχρεωθεί αντιστοίχως η Δ.Ε.Π.Α. να ενημερώσει το ευρύτερο καταναλωτικό κοινό και να αποσύρει άμεσα το παραπλανητικό έντυπο και ηλεκτρονικό ενημερωτικό υλικό της.
- Να ενημερώσει η Ρ.Α.Ε. τη σχετική ιστοσελίδα της.
- Το Υπουργείο Ανάπτυξης να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του συγκριτικό πίνακα με τα κόστη του φυσικού αερίου ανά Ε.Π.Α. καθώς και σε σχέση με τις ανταγωνιστικές μορφές ενέργειας.
- Να εισηγηθεί η Ρ.Α.Ε. την τροποποίηση των χορηγηθεισών αδειών διανομής (και να μεριμνήσει για την ύπαρξη αντίστοιχης πρόβλεψης σε μελλοντικές άδειες) από τον αρμόδιο Υπουργό ώστε να προβλέπεται ρητά υποχρέωση των Ε.Π.Α. να δημοσιεύουν ανακοινώσιμα και διαφανή τιμολόγια, σε συνάρτηση με τις τιμές ανταγωνιστικών μορφών ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο Ν.2364/95, άρθρο 4 παρ.5.

Δεδομένης της κοινωνικής αναστάτωσης που έχει δημιουργηθεί και της επικαιρότητας του ζητήματος, παρακαλούμε να έχουμε τις απόψεις σας το συντομότερο δυνατό. Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

Με τιμή

Καλλιόπη Σπανού
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Πίνακας αποδεκτών

Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο Υπουργού κ. Κ. Χατζηδάκη
Λεωφ. Μεσογείων 119
10192 Αθήνα

Δ.Ε.Π.Α.
Γραφείο Προέδρου ΔΣ κ. Α. Παπαγεωργίου
Μαρίνου Αντύπα 92
14121 Ηράκλειο Αττικής

Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης Α.Ε.
Γραφείο Προέδρου ΔΣ κ. Κ. Μπουζάκη
26^{ης} Οκτωβρίου 90
54627 Θεσσαλονίκη

Ε.Π.Α. Θεσσαλίας Α.Ε.
Γραφείο Προέδρου ΔΣ κ. Α. Παππή
Ξενοπούλου 1
41336 Λάρισα